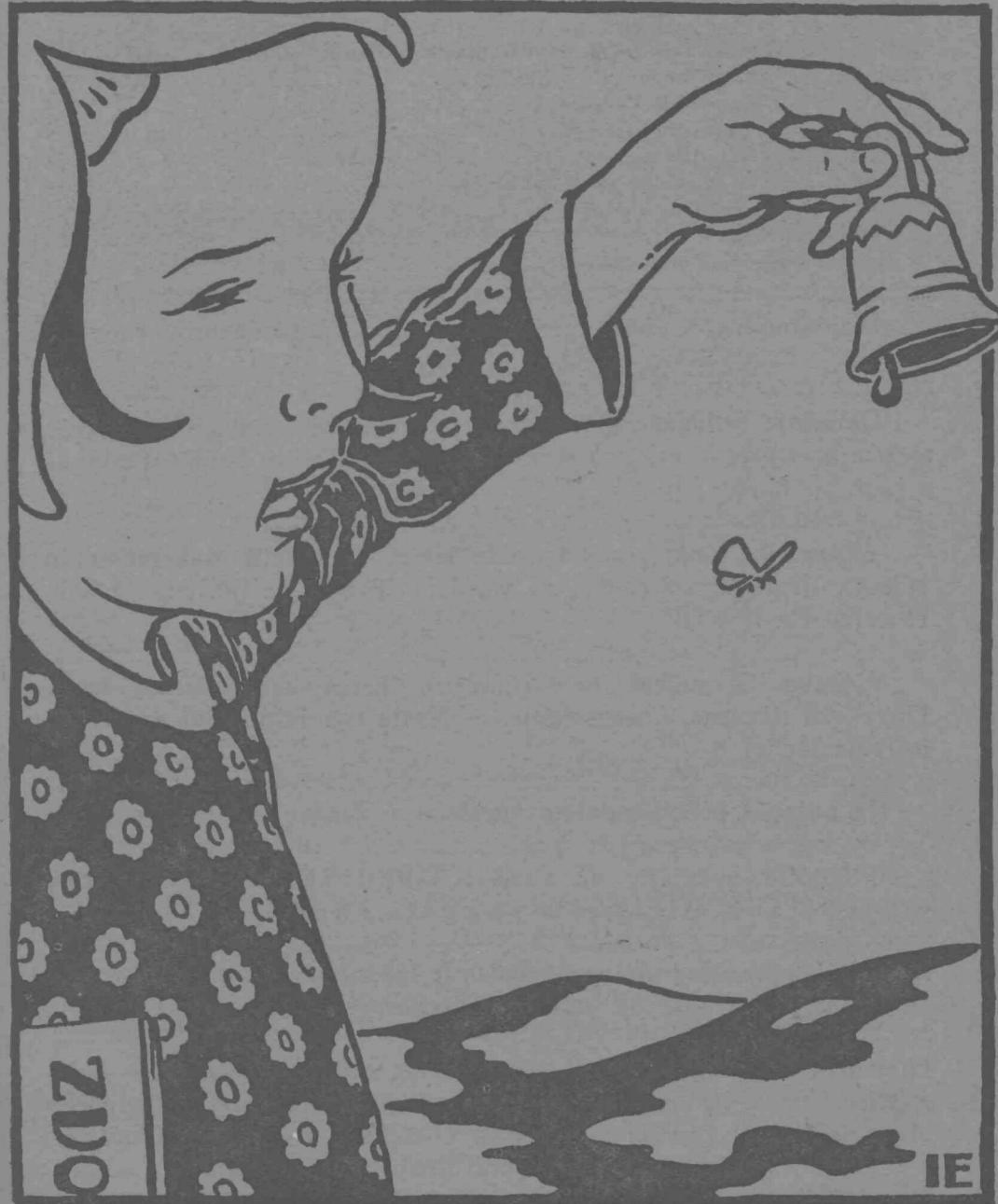

POŠTARINA PLAČANA V GOTOVINI.

ZDONČEK

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

Vsebina.

1. E. Gangl: Ded o gradičku Rožnoličku. Pesem	61
2. Dr. Fr. Zbašnik: Zlat. Povest z dvema podobama	62
3. A. Potočnik: Nova Ljubljana. Opis z dvema podobama	67
4. Drag. H.: Veselo na delo! Zabavni spis z dvema podobama	69
5. Fr. Rojec: Težko slovo lastovic. Pesem	71
6. Andrej Rapé: Ženjica. Pesem	71
7. Janko Leban: Naši zasluzni pesniki in pisatelji. France Prešeren s podobo	72
8. Andrej Rapé: Kdor moder je... Pesem	74
9. Boris Režek: Kamenček. Otoška zgodba	75
10. Janko Leban: Begunec. Pesem	78
11. Andrej Rapé: Materi v spomin. Pesem z dvema podobama	79
12. Marija Lamutova: Nevenki v spomin. Pesem	80
13. Ferdo Juvánek: Praznik ujedinjenja. Uglasbena pesem	81
14. Pouk in zabava	84
15. Kotiček gospoda Doropolskega	87

Iz uredništva. Koroška Slovenka: Upamo, da začnemo v prihodnji številki.

Današnja priloga. Opozarjam na današnjo prilogo vse svoje naročnike v prepričanju, da si bo marsikdo nabavil pod tako ugodnimi pogoji kar največ knjig.

»Zvonček« izhaja med šolskim letom v zvezkih vsak mesec in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za četrt leta 7·50 Din. Posamezni zvezki po 3.— Din.

Uprava »Zvončka« je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, Učiteljska tiskarna, I. nadstropje. — Na ta naslov pošiljaj naročnino in reklamacije!

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Rokopise pošiljajte na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 20/II.

Rešitve ugank, nalog itd. sprejemamo le tekom prvih 8 dni po odpravi vsakega zvezka.

Glavni in odgovorni urednik: Engelbert Gangl v Ljubljani. — Izdajatelj: Udruženje jugoslovenskega učiteljstva (UJU), odgovoren Andrej Skulj v Ljubljani. — Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani, zanjo odgovarja Francè Štrukelj v Ljubljani.

Štev. 3.—XXX.

November 1928.

Ded o gradičku Rožnoličku.

Poznam prečuden, prediven grad,
ki nima kamenih ni zidanih vrat,
a vratca ima vendarle ena,
vsa z bojo rdečkasto so obložena.

Za vratci takoj — joj, stražo poglej!
Pa če ne verjameš, le brž se posmiej:
vojački to so beli in čvrsti
lepó v pozoru, v zakroženi vrsti.

In v tem gradičku še oken ni,
a vendar iz njega se v svet strmi,
in tudi jaz vanj morem zreti,
tako vabljivo, zgovorno mi sveti.

Tu vidim radost in srečo in smeh
in ako kje skrif je, še črni greh,
karkoli v gradičku vrši se, dogaja,
vse se mi odkriva od konca do kraja.

V gradičku urejen je sleherni kot,
in čudni potočki curljajo tod,
v potočkih pa ni vodice hladeče,
v njih ogenj pretaka se krvce rdeče.

Kako tvoj pogled je vprašujoč,
neverno, moj Markec, vame zroč!
Le malo pomisli in nič se ne čudi,
saj tak gradiček ti sam si tudi!

E. Gangl.

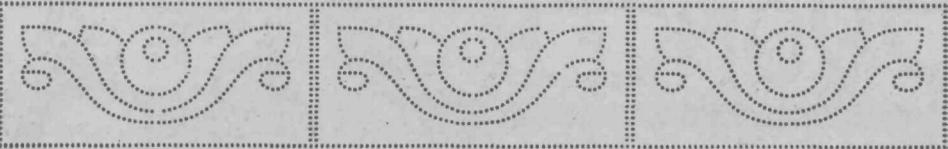
Vsi ti potočki neslišno tekó,
v koritce tekó, iz njega spet vro,
gradiček ob njih lepó se greje,
po stenah njegovih rožice seje.

Razburjeno časih močnó vzvalovi
in zopet spokojno se v mir spusti,
koritce to je globoko in bajno,
drhti neprestano, utriplje tajno.

Tu notri je mafi, tu notri sem jaz,
tu notri je še premnogi obraz,
tu notri so solze, tu je veselje,
tu skrite so sanje in tožbe in želje.

A kadar se semkaj naseli strah,
tedaj ves gradiček je zbegan in plah,
a kadar razvneta je čudna igračka,
nad njo smejejšega res ni junačka.

V gradičku, moj dragi, duhá je zaklad,
tam govora živega vir je bogat,
a — nič preveč zavzet ne bodi:
gradiček se giblje in ziblje in hodi!

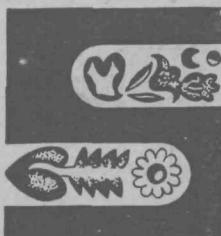

DR. F. ZBAŠNIK:

Zlat.

III.

Peterček se poslavlja.

e takrat, ko je bil Peterček čisto majhen, je nešteto-
krat vprašal svojo mater: »Mamica, kaj pa je tam
zadaj za vsemi temi hribovi?«

Mestece, v katerem je zagledal Peterček luč sveta,
leži namreč v dolini, obdani krog in krog od višjih
in nižjih gor, ki je sicer sama na sebi jako prijazna,
a bolj majhna, ker ne meri na dolžino več kot dve
uri, na širino pa celo samo eno uro hodá in je torej nekoliko pretesna
za človeško srce, ki se ga loteva često neutešna želja, da bi objelo s
svojo ljubeznijo ves božji svet, vso širno zemljo. Nemara, da je v prvi
vrsti ta tesnoba vzrok, da odhaja baš iz te doline leto na leto toliko
ljudi v tuje dežele in da celo v daljnji Ameriki skoro ni kraja, kjer bi
se kateri izmed prebivalcev te lepe doline ne trudil za vsakdanji kruh.

Tudi Peterčku se je dostikrat zahotel, da bi mogel pogledati preko
teh gorá, ki so se spenjale pred njim liki zelené stene kvišku in mu
zapirale pogled v nepoznane daljnje kraje, po katerih so mu hrepenele
radovedne oči. Oj, kolikrat je ležal vznak v kaki ljubki kotanjici in
zrl, položivši si zadaj roke pod glavo, v temnomodro nebo ter opazoval
belkaste oblačke, ki so bili priplavali na eni strani izza gorá in so
bežali preko doline proti nasprotni strani ter izginjali drug za drugim
za hribovjem. Zdelo se mu je, kakor bi jih pošiljal nekdo, kakor bi
vršili skrivna povelja... kakor bi prenašali sporočila iz enega dal-
njega kraja v drugega — sporočila kdo ve od koga in kdo ve komu...

Kakor za stavo so brzeli preko njegove glave, venomer izpreminjajoč svojo obliko, da so bili podobni zdaj belim ovčicam, zdaj nebeškim krilatcem, pa zopet lepim malim deklicam, zavitim v bele, prozorne tenčice, takim, kakor so hodile na Telovo za procesijo. »O, kam hišite?... O, da ne morem z vami!« Kako rad, kako rad bi se jim bil pridružil, kako rad bi bil pogledal preko visokih obraslih grebenov in se prepričal, kakšen je svet na oni strani in kaj se tam godi!

»Mamica, kaj pa je tam za gorami?« je potem hrepeneče vpraševal, ko je prišel domov.

Mamica pa je izkušala po možnosti zadostiti njegovi radovednosti.

»Oh, kako rad bi šel enkrat tja!«

»Ko boš velik, že pojdeš!«

Posebno ga je zanimala ona stran, v katere smeri je ležala lepa, bela Ljubljana, kakor mu je pravila mamica.

»Oj, Ljubljano, Ljubljano ko bi mogel enkrat videti!« si je želel večkrat po tihem in zato bi šel tudi tako rad k birmi v Ljubljano. Toda Ljubljana je bila tako daleč in tistikrat še ni bilo železnice! Zaradi tega se je mogla ta želja izpolniti samo izvoljenim, samo tistim, katerih starši so bili imoviti dovolj, da so lahko naklonili svojim otrokom kaj takega.

Ali bo on sploh kdaj videl Ljubljano?... Časih se ga je lotila neka malodušnost, da je začel dvomiti o tem. A glej, zdaj se mu je imela nenačoma izpolniti vroča želja, zakaj Peterček se je odpravljal v latinske šole v Ljubljano!

Neko čudno razpoloženje se ga je bilo polastilo spričo tega dejstva. Srce mu je trepetalo in drhtelo v veselju pričakovanju, a obenem je občutil nekaj kakor žalost v svojih prsih. Ne samo zaradi tega, ker se mu je bilo ločiti od dobre mamice. Saj da mu bo ta ločitev težka, je bilo samo ob sebi umevno! Toda tudi še marsikaj drugega ga je vezalo na rodni kraj. Ni bil sicer mnogo prijetnega užil. Preubožna sta bila z materjo, da bi se jima moglo dobro goditi. Često najpotrebnejšega ni bilo pri hiši. Mnogokrat je le prebridko občutil svoje uboštvo, ko je gledal, kako imajo njegovi tovariši vsega v izobilju, on pa je bil lačen in je moral to še tajiti, da ne bi delal svoji dobrji mamici težkega srca. Pa tudi druge stvari! Mnogi ljudje so gledali njega in mater neprijazno, dasi nista nikdar nikomur nič žalega storila. Tudi to ga je bolelo. Ni torej preživel najboljših časov v svojem domačem kraju in vendar ga je družilo zopet sto lepih spominov z njim!

Kako rad je poslušal ob sobotah popoldne in ob nedeljah in praznikih zvonjenje domačih zvonov, kako skrivnostno svečano mu je bilo pri srcu, ko je stopal z materjo v božični noči k polnočnici in kako vesela čuvstva so ga navdajala vselej ob velikonočni procesiji! In kako

se je vzradostil vselej po dolgi, neprijazni zimi prvega zelenja, prvega cvetja! O, da, pomlad mu je bila nad vse draga, mogoče da tudi zaradi tega, ker je bila tako pravična, ker ni delala nobenih izjem, ampak se je vsem, pa naj so bili bogati ali ubožni, tako ljubko smehljala in vsakemu brez razlike ponujala svoje nežne darove... Ali je tudi drugod pomlad tako lepa?

In vsi tisti kotički, ki je v njih sanjah svoje otroške sanje, kako težko se je ločil od njih, kako se mu bo po njih tožilo! Vse, vse je hotel še enkrat videti, od vseh se je hotel posloviti!...

»Mamica, kmalu se vrnem!« se je opravičil pri materi ter hitel ven izmed hiš. In potem se je spominjal: »Tukaj, na tem mestu sem vselej dobil prve zvončke, tamle prve vijolice, a ondile so vsako pomlad priklile dehteče šmarnice iz mokrotne zemlje. Pod onim gabrom pa sem bil zalotil nekoč celo vrsto še mladih, zdravih, še ne črvivih jurčkov. Kako je bila mamica vesela, ko sem jih položil pred njo!«

Peterček je poznal že razne užitne gobe, kakor lisičke, jurčke, kukmake in tudi še druge. Pokazala mu jih je mati, a on si jih je dobro zapomnil. Časih sta jih skupaj iskala. Jedla sta jih oba rada. Saj so jima nadomeščale meso! Največje veselje pa je občutil, kadar jih je sam kje našel in presenetil mamico z njimi. O, to so bili vendarle lepi časi!

Od kraja do kraja je hitel, se spominjal in poslavljal. A naposled je prišel do majhnega kupa kamenja — tu pa ga je nenadoma zazeblo, dasi je sijalo solnce in prijetno grelo. Na tem mestu je bil doživel nekaj strašnega. Tistikrat še ni hodil v šolo. Bilo je v času, ko zorijo jagode. Iskal jih je in nabiral v klobuk. Najlepše pa je trgal z bilkami, da bi napravil iz njih šopek in ga podaril mamici. Bil je bos, zakaj bilo je škoda, da bi nosil črevlje vsak dan, zlasti zunaj mesta. Pa je prišel do tistega kamenja, ki ga je bil Bog zna kdo, kdaj in zakaj nametal skup. In glej, prav tu okolo tega kupa je bilo vse polno najlepših jagod! Mesto je bilo izpostavljeno solncu, zato so bile jagode tukaj še posebno zrele in debele. Stopil je bliže in začel razmišljati, kje bi se jih lotil. Zdajci pa začuti, da ga nekaj na nogi žgečka. Toda bil je tako zamknjen v jagode, da se ni precej ozrl, kaj mu nagaja. Ko pa je le še trajalo, je vendar pogledal in začuden opazil, da se suče okolo njegove bose noge drobna, trioglačata glavica, iz katere se izteza ozek, preklan jeziček, ki opleta ob njegovem členku sem in tja in ga ščegeta. Iz glavice je zrlo dvoje drobnih, mirnih oči vanj, in nekaj časa se niti zavedel ni, kaj ima pred sabo. Potem pa se je nekaj zganilo v ozadju. Ko je pogledal natančneje, je videl, da se vije med kamenjem ogabno gadje telo! O, kako je takrat odskočil in zbežal proti domu, pustivši jagode tam, kjer so bile. Bil je tako prevzet od strahu, da je

začel na glas jokati, ko je bil pri materi. Ko ji je povedal, kaj se mu je pripetilo, se je tudi ona zdreznila. Hvaležno je pogledala proti nebu... »Pa kako to, da me ni kača pičila?« je vprašal Peterček, ko se je bil malo pomiril.

»Kača ne stori nič hudega, ako je ne razdražiš. Hudo dela menda samo človek človeku brez vzroka! Toda gorje tebi, če bi bil nanjo stopil! To bi bila morda tvoja smrt! Kadar si bos, moraš pač vedno gledati, kam stopis!«

Na vse to se je zdaj spomnil in ob sami misli že na oni dogodek ga je napolnila groza. Kakor je tistikrat pobegnil k materi, tako je tudi zdaj začutil potrebo po njeni bližini. Hitel je domov, kjer ga je ona že težko čakala.

»Spodobi se, da greva še na botrov grob, preden odideš,« mu je rekla. In šla sta. V tiki pobožnosti sta vztrajala nekaj časa na gomili blagega pokojnika, potem si pa obrisala solze in krenila zopet proti domu.

Peterček se je ves čas, ko sta hodila proti domu, privijal k materi in zdaj — zdaj je zadrgetal in vzkliknil pridušeno: »Mamica, jutri, jutri že bom onstran tistele gore!«

Mati pa je polagala roko okolo njegove glavice, jo božala in prešrčno pritiskala k sebi...

Drugi dan je bil Peterček že na vse zgodaj pokonci, dasi ni bilo sile. Pošta, ki je vozila tiste čase skozi kraj in ki se je kolikor toliko točno držala neke ure, je bila materi predraga. Saj je morala gledati na vsak novec! Zato je bila naprosila voznika, ki je vozaril redno vsak teden po enkrat v Ljubljano, da ga vzame s sabo. Ta je zahteval samo četrtino tistega, kar bi bila morala plačati na pošti, povrhu je pa še obljudil, da pojde Peterčku na roko v tujem mestu in ga popelje tja, kamor treba.

Prijetna vožnja se Peterčku sicer ni obetala. Voznik ni odhajal s praznim, temveč s težko obloženim vozom. Prepeljaval je v Ljubljano razne poljske pridelke, iz Ljubljane pa zopet blago raznim trgovcem. Peterček je vedel, da ne bo sedel na mehki blazini, temveč na trdi, s krompirjem ali fižolom napolnjeni vreči, a nič si ni storil iz tega. Razentega je bilo gotovo, da ne pride v enem dnevu v Ljubljano. Voznik je moral že zaradi živine prenočevati nekako sredi pota, a Peterčka tudi to ni motilo. Pač pa ga je nekoliko razburjalo to, da se vozniku ni prav nič mudilo, da bi šel z doma. Dasi se je bal trenutka, ko bi se moral posloviti od drage mamice, se ga je lotevala vendorle nestrpnost zaradi dolgega čakanja in ostrezanja. Zakasnili so se za več kot dve uri preko časa, ko bi bili morali odrinitti. Da je toliko prezgodaj vstal, za to mu ni šlo. Saj itak ni mogel spati! A začelo ga je skrbeti: »Kaj pa, če se premisli in sploh ne pojde!«

Toda naposled je voznik vendorle zapregel in napravil z bičevnikom križ pred konji. Peterček se je moral ločiti od dobre mamice. Poljubila sta se presrčno, a oba sta se držala hrabro. Prizadevala sta si, da ne bi težila drug drugemu srca. Sicer se je obema glas tresel, ko sta govorila še zadnje besede med seboj, a joka ni bilo. Šele ko je voznik pognal in zavil okolo vogla, da se nista več videla, so začele obema polzeti debele solze preko lic. In oba sta ponavljala po tihem tudi potem še: »Zbogom! Zbogom!«

A. POTOČNIK:

Nova Ljubljana.

Velikonočni potres leta 1895. in njegove posledice.

Epo solnčno jutro velikonočne nedelje dne 14. aprila 1895. leta je pozdravilo praznično oblecene Ljubljane in jih izvabilo na daljše in krajše izprehode.

Radostnih obrazov in prevzeti pomladanskega zraka so se vračali na večer v svoje domove in zadovoljni legali k počitku. Začuli pa so 17 minut po 23. uri grozno podzemsko grmenje in bobnenje. Poskakovati je začela stanovanjska oprava, pokale

so stene, tramovje podstrešja je škrtalo, oglavje dimnikov se je valilo po strehah navzdol in padalo na cesto. Mnogi prebivalci so planili s postelj ter so mrtvaško bledi hiteli na plan, ne meneč se za padajoče dimnike in opeko. Napol oblečeni so se zbirali v gruče in si pripovedovali doživljaje, čeprav je bila pozna ura in je ljudi tresel mraz. Vsi so čakali s strahom jutranje zore.

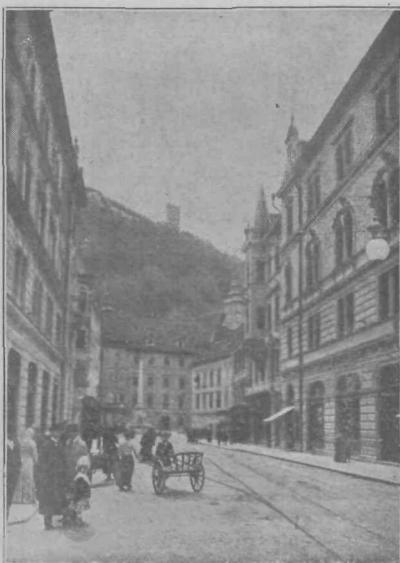
Stritarjeva (Špitalska) ulica ob potresu

Ko se je zdanilo, so opazili, kaj vse je potres strašnega učinil. Večina hiš je kazala silne razpoke in bilo je pričakovati, da bodo zidovi zdaj in zdaj popadali v kup. Potresni sunki so se vedno ponavljali. Ljudje se niso upali več v svoja stanovanja in so si rajši napravili ležišča pod milim nebom.

Predaleč bi prišli, ako bi hoteli opisati vse podrobnosti, ki so se odigravale v teh urah grozote in strahu. Nešteti so bili dobrotniki, ki so v teh obupnih časih prihiteli zbegancemu prebivalstvu na pomoč. A vse te podpore daleč niso zadostovale za vso škodo, ki jo je potres

provzročil Ljubljani. Nad 10 % vseh takratnih ljubljanskih poslopij so morali docela podreti, popraviti pa skoraj vsako poslopje.

Potres je bil pa obenem tudi sreča v nesreči. Razmajal in porušil je mnogo starih in gnilih stavb, ki so se umaknile lepim, modernim stavbam. Mesto je pridobilo celo vrsto razširjenih ulic in cest, hiše ob njih pa dovolj luči in zraka. Nastalo je več novih nasadov in parkov, odprle so se široke ceste, moderne ulice, nastala so nova predmestja s prijaznimi hišicami in lepimi vrtovi.

Stritarjeva ulica danes

Pri koncu smo z opisom Ljubljane! Izkušali smo lani in letos v »Zvončku« na kratko opisati vse važnejše dogodke, ki se tičejo razvoja naše bele Ljubljane, z vročo željo, da bi zbudili v srcih vseh veliko domovinsko ljubezen, ki jo zasluži naše lepo mesto. Končujemo z besedami našega pesnika Josipa Stritarja, ki pravi:

Lepó je, da se govorí
navdušeno za dom in poje,
še lepše pa se meni zdi,
če zanj gre vsak na delo svoje!

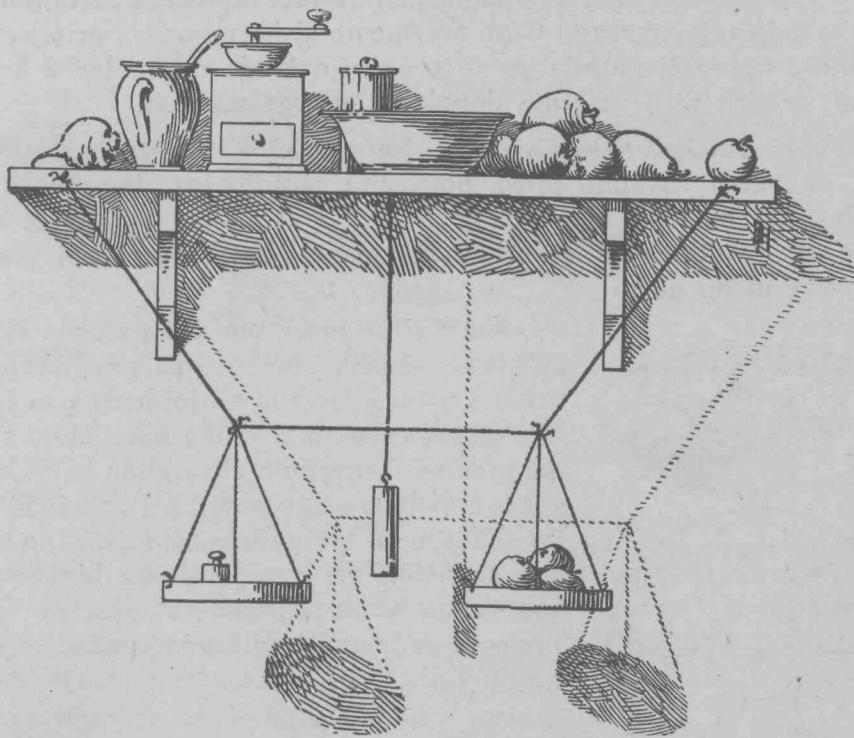

DRAG. H.:

Veselo na delo!*Kuhinjska tehntica iz motvoza.*

li se ni že tej ali oni mamici često pripetilo, da bi bila rada kaj stehtala, pa je videla, da nima tehntice? Če se zgodi tako pri vas doma, potem lahko pomoreš mami brez stroškov in brez velikega truda. Poslušaj!

Gotovo imate doma v kuhinji ali shrambi primerno polico. Vzemi daljši kos motvoza, kakršnega uporabljamo za vezanje zavitkov, in napravi na enem koncu vozel. Od tod odmeri 75 cm in napravi tam drugi vozel. Od tega odmeri dalje še 75 cm in zopet zavozlaj! Ostali kos ob vozlu odreži. Tako je pripravljen motvoz, ki ima vozel na obeh koncih in natančno v sredini med njima.

Sedaj vtakni skozi vozel na vsakem koncu motvoza primerno močen žrebelj in pribij motvoz na tisto polico tako, da sta žreblja natančno 1 m vsaksebi (glej slikol!). Nato si preskrbi dva enaka pokrova, kakršne imajo papirnate toke, ali pa vzemi dve prazni škatli za cikorijo. Tudi si lahko pomoreš z dvema krožnima ploščama, ki si ju izrezal iz lepenke. Iz takih dveh predmetov napravi za svojo

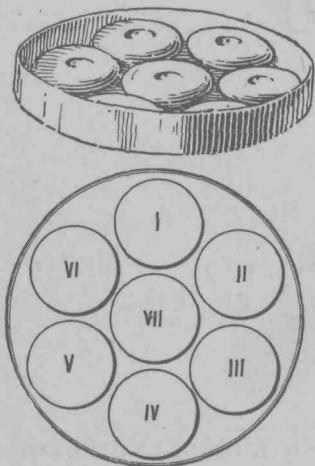
tehtnico skledici in ju obesi na treh ali štirih motvozih na prej omenjeni motvoz tako, da sta točki, ki visita v njih skledici, od srednjega vozla oddaljeni natančno 25 cm.

S tem je tehtnica že skoraj gotova. Najmanjša obtežitev na eni strani provzroči, da se srednji vozел premakne na levo, oziroma na desno. Da ugotovimo, kdaj je na tehtnici ravnotežje, obesimo ravno v sredi med onima žrebljema zadaj za motvozom visek ali svinčnico, ki jo napraviš lahko iz kosa motvoza in kake uteži ali okroglega kamena. Ob enako obteženih skledicah je srednji vozel ravno na viskovem motvozu, ob neenakomerni obtežitvi pa na levo, oziroma na desno od njega. Namesto viska lahko pribiješ na polico v napični smeri ravnilo ali deščico in napraviš na njej za vozлом navpično črtico, ki kaže ravnotežje.

Nekaj za naše risarje.

V dobrem gospodarstvu ne smemo zavreči nobenega predmeta, ki ima še količkaj vrednosti. Tudi ne smemo slabo ravnati s pripravami, ki jih še uporabljam, da se ne pokvarijo in da ne bo treba kupiti novih, preden niso prejšnje dopolnile svojega namena.

Veliko veselje imate z barvami, pa bodi v šoli pri risanju ali doma. Žal, da barve navadno hitro pokvarite zaradi tega, ker jih nosite s seboj kar na kosu deske ali lepenke, pa jih mokre spravljate med papir ali zvezke. Vse se sprime in umaže, človek pa izgubi veselje do barve in do dela.

Kdor si ne more omisliti posebne škatle za barve, si lahko pomore na prav preprost način s toko, ki je bila v njej krema za črevlje. V pokrov srednje velike toke lahko namreč prilepiš 7 navadnih akvarelnih barv, ki so s tem popolnoma zavarovane. To pa še ni vse. Pri slikanju in barvanju potrebujemo še skledico za vodo. Prej omenjena toka, ki ti je dala pokrov, je sama najlepša skledica za vodo. Treba jo je le umiti. In ko po končanem delu izlijšeš vodo, obriši toko in povezni nanjo pokrov z barvami, pa si se pripravil za prihodnje delo.

Tako zaprto toko neseš lahko v šolo ali na izprehod, ne da bi pokvaril barv. Obenem pa imaš kar pripravljeno skledico za vodo. Kdor je tako srečen, da ima na razpolago več barv, ta naj vzame dve toki z dvema pokrovoma, pa bo imel tudi dve skledici za vodo. Kdor še ne ve, katere barve so najbolj potrebne, temu jih naštejem po vrsti kakor jih

naj nalepi v tisti pokrov (glej sliko!), in sicer: I. kromova rumena št. 1; II. zemeljska rumenica (oker); III. žgana siena; IV. karmin št. 1 ali 2; V. cinober št. 1 ali 2; VI. berlinska modra; VII. Paynejeva siva. Iz teh barv dobiš lahko vse druge s primernim mešanjem — samo znati je treba!

Težko slovo lastovic.

*Lastovice mojega soseda
gnezdo zapustile so težkó;
dolgo obletavale so hišo
in cvrčale žalostno v slovo.*

*V vežo letale in sedale so
v gnezdo, s kljunčki ga poljubljajoč.
Zadnja ptička se je poslovila,
sosed pa pripomnil je, rekoč:*

*»Moj Bog!« zdaj zafarna še soseda,
»tudi mene slutnja zla teži
in mi zbuja tožne, mračne misli,
da srce se hudega bojil!«*

*»Ljube lastovice v moji hiši
gnezdijo že dolgo vrsto let;
a tako težkó kot letos niso
še odpravljalje od tod se v svet.*

*Misljam, najbrž to pomeni nekaj:
ali ptičič več ne bo nazaj
iz tujine, kjer jih smrt ugrabi,
ali pa udari zlo v naš kraj...«*

Fr. Rojec.

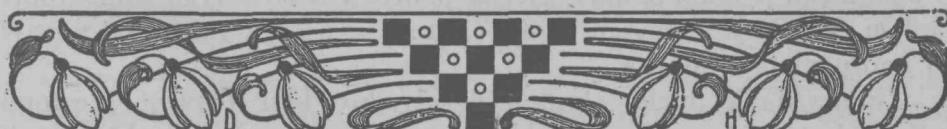
Ženjica.

*Ženjica nenavadna pač je smrt.
Kaj mar je njej pomlad, poletje,
ni zima ne in ne jesen!
Ob vsaki uri dan in noč
za košnjo zrel kak klas je njen.*

*Pozdravlja ta jo, leke zbira drugi,
žeče si je, se je bojé. —
A neizprosna svojo pot koraka,
kot solnce kaplje — rose pije žitja,
prevaja jih iz luči v sence mraka.*

*Lekovi kose ji ne otope!
Le eno je, kar zmaga smrt,
čeprav si v prah, v pepel bil strtit:
Življenje, drugim posvečeno,
nikdar ne bo ti izgubljeno!*

Andrej Rapè.

JANKO LEBAN:

Naši zasluzni pesniki in pisatelji.

DOKTOR FRANCE PREŠEREN.

zadnji številki »Zvončka« sem vam povedal, da je bil Valentin Vodnik prvi slovenski pesnik le kot začetnik našega slovenskega pesništva. Najizvrstnejši, doslej nedosežen naš pesnik pa je doktor France Prešeren.

O njem piše slovstveni zgodovinar: »V vasi Vrbi, ki spada v brezniško župnijo na Gorenjskem, se je ob koncu vasi »pri Ribiču« porodil Prešeren na dan sv. Frančiška Ksaverija, 3. decembra l. 1800. Oče njegov Simon je bil imovit kmet, mati Mina pa je bila toliko omikana, da je tudi nemško prav dobro govorila in pisala. Poleg njega je bilo še pet sestr in dva brata; France je bil tretji otrok. Rojstni kraj, kjer je preživel pesnik svoja prva mladostna leta, mu je ostal v živem spominu. Lepo Blejsko jezero onstran Save, nekaj nad eno uro oddaljeno, s starinskim gradom na trdi skali, sivi Triglav, ki gleda iz ozadja na prostrano Gorenjsko planoto, cerkev sv. Marka nedaleč od rojstne hiše, bližnje Lesce itd. — vse to se mu je priljubilo, vsega tega se spominja v svojih pesmih. — Ko je dovršil sedmo leto, je vzel dečka Franceta k sebi očetov stric Josip Prešeren, ki je bil župnik v Kopanju pod Šmarjem na Dolenjskem. Ker ta čas v Kopanju ni bilo šole, ga je poslal Josip Prešeren l. 1810. v Ribnico k dekanu Bonaventuri Humlju, da bi pod njegovim nadzorstvom hodil v ribniško osnovno šolo. Dekan ga je dal na hrano in stanovanje k učitelju.«

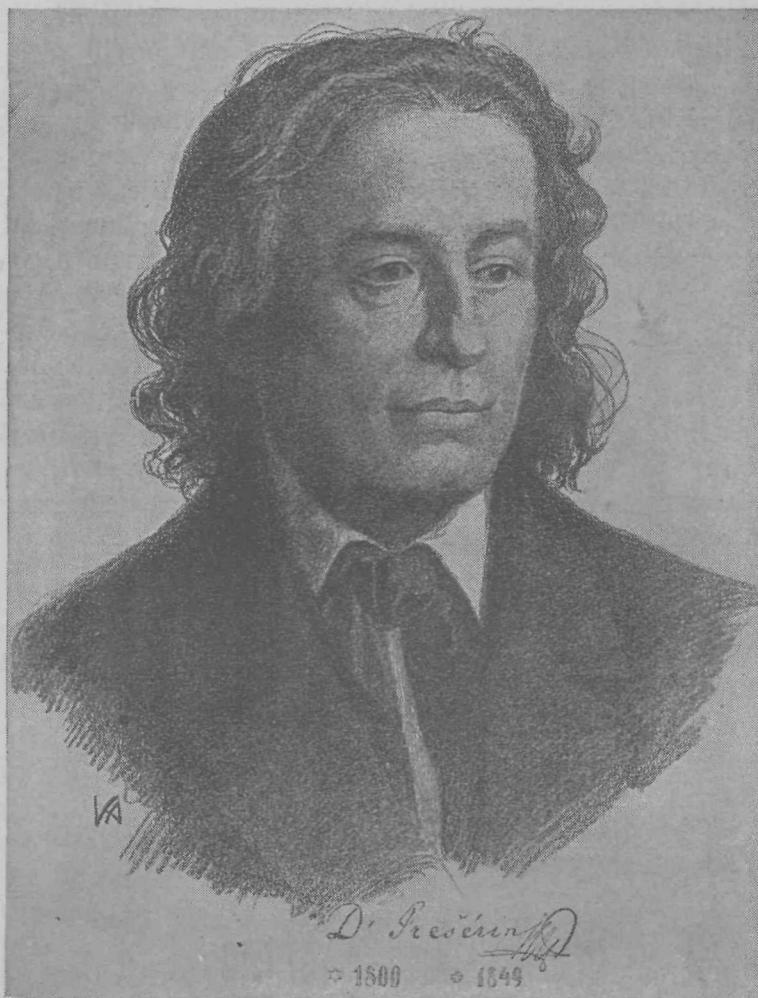
Pomembno je bilo, da je France Prešeren že v otroških letih gledal »lepo gorenjsko stran«, ki jo sloveč angleški potovalec imenuje »najlepšo dolino v Evropi«. Pomembno je pa bilo tudi to, da je France zgodaj prišel v Ribnico, zakaj tu je imel priliko, navzeti se krepkega in narodnega govora Ribničanov, istotako navzeti se šegavosti in zabavljenost, ki je od nekdaj doma v ribniški dolini. In res je Prešernu ostala ribniška šegavost do konca njegovih dni.

Prešeren je v ribniški šoli prav dobro napredoval, tako da je bil zapisan v »zlate bukve«. — Leta 1812. je jeseni odšel v Ljubljano in dovršil tretji razred začetnih šol, ki jim je ta čas bil ravnatelj Valentin Vodnik. — Tudi na gimnaziji je bil med najboljšimi dijaki. O počitnicah je hodil domov, kjer se je družil »z žirovskim studentom« Čopom. V sobi je Prešeren veliko čital ali s knjigo v roki ležal v travi ob podružnici sv. Marka.

Gimnazija je imela takrat le 6 razredov. Leta 1819. je prestopil v licej in dovršil logiko in fiziko, kar je nekako odgovarjalo sedanji

7. in 8. šoli. Leta 1819. je Prešeren dovršil z jako dobrim uspehom ljubljanske šole. V prvem tečaju logike je imel za sošolca Antona Martina Slomška, poznejšega škofa Lavantinskega, slovenskega pesnika in pisatelja, ki bomo o njem tudi še pisali v »Zvončku«.

Že na normalki se je Prešeren za francoske okupacije moral učiti francoščine, a na gimnaziji se je pri Vodniku naučil italijanščine.

Sploh se je s pridom bavil z romanskimi jeziki: francoščino, italijanščino in španščino. Najbrž se je pečal tud že takrat z angleščino.

Prešeren je že v Ljubljani druge učil, da je toliko zaslužil, da se je mogel preživljati.

Jesenj 1. 1821. je šel na Dunaj studirat, in sicer zadnje leto filozofije. Ko je to dovršil, se je l. 1822. lotil pravoslovja na vseučilišču na Dunaju, ker je sklenil, da postane doktor prava. Tudi na Dunaju

se je pečal s poučevanjem drugih. Prišel je tudi za prefekta v Klin-kowströmov zavod. Ker si je s poučevanjem precej zaslužil, ker so ga podpirali strici in je imel tudi stipendijo, je še dobro pretolkel študentovska leta. Na Dunaju je Prešeren mnogo občeval z drugimi Slovani. Tu se je naučil več slovanskih jezikov. Seznanil se je tudi s češkim književnikom Čelakovskim, ki je šele Slovencem odkril, kakšnega pesnika imajo v Prešernu. Leta 1828. je France Prešeren postal doktor prava. Povrnil se je v Ljubljano ter iskal primerne službe. Dobil je cesarsko službo v višjem denarnem uradu. A ta služba ni bila zanj. Zato je pesnik popustil svojo prvo in zadnjo cesarsko službo. Ko je bil tako brez službe, je drugim odvetnikom pomagal v težkih pravdah. Na povabilo dr. Chrobata (očeta pesnice Lujize Pesjakove) je vstopil v njegovo pisarnico kot koncipijent (pomočnik). Dr. Chrobart je milo ravnal s Prešernom, da si ga je obdržal dlje časa, in Prešeren mu je bil izvrsten delavec. Vendar samostojnega odvetništva ni mogel dolgo dobiti, to pa zato ne, ker je vse, kar je v srcu imel, povedal na vsa usta, pa še iz drugih vzrokov, ki jih tu ne navajam.

Leta 1846. se je Prešernu vendar posrečilo, da je dobil samostojno odvetništvo v Kranju. Žal, da mu služba ni veliko teknila; ker je bil bolan in zadolžen. Za svoje delo je malo računal ter s siromaki delil svoje zadnje novce.

(Dalje.)

Kdor moder je . . .

*Pogreznila jesen ves svet je v sad,
ki ga pripravljalno pomladino cvetje,
razvijalo ga v žlahten sad poletje,
poln koš izpolnjenih je dala nad.*

*Kaj raznih je pridelkov že grmad!
Kako vesel je kmet, kako zavzeti je,
ko vsepovsod kopiči se imetje,
čez hišni prag pa več ne more glad! —*

*Vse v cvetni vonj pogreza nas mladost,
ki nam ne sme, ne more biti sanja,
če hočemo, da sad rodi sstarost.*

*Kar v letih mlađih v nas krepko poganja,
gojeno prav, donaša nam radost:
kdor moder je, že mlađ se delu klanja.*

Andrej Rapè.

BORIS REŽEK:

Kamenček.

Otroška zgodba.

o pesku, ki ga je naplavila narasla voda, so iskali otroci pisanih kamenčkov. Kakor zaklad so jih spravljali in še ponoči se jim je sanjalo o njih. Koliko pa jih mora biti še na dnu vode, kjer jih čuva povodni mož! — Do kolen so brodili. Plašno so se ozirali na breg, da bi jih ne videlo skrbno oko, zavihali hlače in gazili globlje v hladno vodo.

»Peter!...« Od brega je šel klic. Mati je stala na produ, vsa drobna v daljavi kakor otrok. Peter se je ozrl. Stisnil je pisani kamenček v pest in se obrnil z urnimi koraki, da je visoko zaškropila valujoča voda.

»Mati!« Kamenček je kazal na dlani. V očeh mu je gorela sreča. Na zeleni vodni gladini sta bili dve pičici. To sta Tone in Francelj. Micika pa je sedela na pesku in jokala.

»Zakaj jočeš, Micika?« Petru je zatrepetalo srce. »Vidiš, tebi ga dam, prav tebi, če ne boš jokala!«

Med drobnimi prstki so se posvetile oči.

»Nal!« Peter je dal kamenček Miciki in odhitel. Daleč na stezi je že bila mati.

»Zakaj ne slušaš, fant?« Ustavila se je, položila Petru roko na ramo in mu pogledala v oči. »Kolikokrat sem ti že dejala, ne hodi k vodi, utoneš, potem bom pa sama na svetu. Prav nič me nimaš rad, Peter!«

»Mati, nič ne bodite hudi! Ne pojdem več...« Verno je pogledal materi v obraz. Zalepetala so mu ustna, zajokal bi.

Na desni je bila vas, vsa v senci Kačjega hriba. Izza njega so se podili oblaki kakor velikanski dim in polzeli nad Strugo. Sredi vasi je bila cerkev. Mimo nje se je vila med hišami kamenita pot in se izgubljala v polju, ki je zelenelo zadaj, stisnjeno med skale in vodo.

Božja roka je čudno izoblikila to zemljo, nikjer ni bilo ravnine; grape so bile druga ob drugi in pot je šla po njih: padala je v globel in se vzpenjala navzgor v brezkončnih klancih. — Struga je živila zase. Če je prišel tujec v vas, je obstal na klancu in pomislil, kam vse se je zasejalo življenje. — V Skalah je bobnelo kamenje. — Reka se je zagrizla v breg in goltala kos za kosom. Do pasu so stali možje v vodi in pokladali težke skale, da je tok polzel ob njih in se umirjal niže v ravnini. — Nad Strugo je čepela bajta. Mati in Peter sta stopala v klanec. Na večerni strani je žarelo nebo. Sence so se plazile čez

cesto in se zgoščale. Mrak je padal v dolino. — Komaj se je še risalo okno v mraku. Peter je sedel na klop ob peči. Počasi, skrivnostno je prihajalo zvonjenje iz brezdanje globeli. Nobena lučca ni mežiknila v noč.

Glasno dihanje je zdramilo tišino. Peter se je prekrižal in legel za peč.

»Peter, Peter!...« Klicali so ga. Široko so se mu odprle oči. Pomel si jih je z rokavi in obsedel... Sredi izbe je stala županova dekla in se ozirala nanj.

»Kje je Tone? S teboj je bil...«

»Na vodi je ostal, prav tak kamenček je hotel kakor jaz...«

»Na vodi?« Dekli je zadrgetal glas. »Za Boga, če se pripeti nesreča...«

»Tone!...« Zunaj se je oglasil klic. Vijoča roke in hlipajoča je odšla dekla.

Petru se je sanjalo o kamenčku, o belem kamenčku, ki se je svetil ponoči, da je vsa hiša sijala.

Polzele so ure. Noč je bežala nad Strugo. Mrak se je posivil in razsvetlil. Na jutranji strani se je zalesketalo. Z dolgim klicem se je oglasil petelin. Po svodu je šinila zlata luč in se razlila v krajino. Dan. — Iz hiš so se privili tanki dimi. Struga se je prebudila.

Peter se je vzdramil; zazehal je in poklical mater.

Zunaj se je razgrnilo jutro. Solnce je sijalo na vodo, da je vsa blestela in se lesketala.

Peter se je spomnil sanj. Počasi je odprl vrata in se pognal po klancu navzdol. Za trenutek je bil že mimo hiš. Po stezi je stekel do reke. Pozorno je gledal v dno in zabrodil v mrzlo vodo. Belega kamenčka pa ni bilo. Peter je šel po vodi navzdol z iskajočimi očmi.

»Oče!...« Hlapec je planil v hišo. »Tone!...«

»Kje?« je hlipnil župan, ki ni zatisnil očesa vso noč. Počasi se je hlapec umikal proti vratom.

»V vodi... utonil...« je še izjavil in zbežal.

Tone je bil županov sin, edini, ki je ostal od petero otrok. Brezumno je hodil starec po hiši, ko so mu prinesli mrtvega otroka domov.

Kdo je kriv? —

»Peter, Peter...« S hudim glasom so klicali za njim, ko se je vračal opoldne.

»Peter, sem pojdi!« Na pragu je stal županov hlapec in ga vabil z roko.

»Kaj pa je, Janez?« V hišo je vlekel Petra, kjer je ležal Tone na mrtvaškem odru.

»Ali ga vidiš? Zaradi tebe je utonil. Ti si ga zvabil sinoči na vodo... Til! — Ali te je strah?«

Peter je ves trepetal. Polpriprto Tonetovo oko je gledalo trdo in nepremično nanj. Zdelo se mu je, da se mrlču razklepajo roke, da ga bodo zgrabile in potegnile k sebi — v grob.

Peter je ves v grozi planil iz hiše. Kakor da ga preganja pošast, je beže v klanec klical mater. Zasopljen se je opotekel čez prag. Skrbno ga je odnesla mati na posteljo. Izmučen do smrti je zaspal.

Solnce se je pomikalo na večer. Lahna megla se je plazila s hribov nad vodo. Peter se je zdramil. Že se je razvešal mrak. Obrisi so se spajali v sence.

»Tone... Prav takole je ležal v postelji, roke sklenjene...« Peter se je bal ganiti, zdelo se mu je, da leži utopljenec poleg njega, da bo ob prvem gibu začutil njegovo vlažno telo ob sebi. Oklenejo se ga roke in pogledajo ga tiste strašne oči...

Drhte v grozi se je pognal otrok iz postelje. Osteklenelo oko je vrtalo vanj. Zidovi so zadušili krik. Peter se je zrušil ob steni. Iz teme pa so posegle mrzle roke in se ga ovile.

»Kamenček, kamenček... Peter, prinesi mi kamenček,« je žuborelo kakor človeški glas.

Brez luči, brez glasu leži Struga, kakor vsa zamaknjena v tiho pesem žuboreče vode, v tajinstveno pesem, ki zveni v noč, kakor bi pele gore, kakor bi šumeli listi... In zdaj — prav razločno je od vode planil klic: »Peter!...« Peter spi in sanja. Glasen je njegov dih v tišini.

»Peter!...« Skozi odprto okno tipa vlažen popih. »Peter!...«

Z razprtimi očmi je planil otrok v postelji in vztrepetal.

»Kakor da je klical Tone...« se mu je še zbledla misel. Prav razločno ga je videl v oknu. Oči so mu bile odprte in so žarele kakor dvoje divjih plamenov. Roke so se mu krčile in se iztezale v dolgo senco, ki je hlastala po Petru. Otroka je davila groza. Zaklical bi in zbežal, telo pa mu je bilo odrevenelo.

»Peter, daj kamenček, beli kamenček...« Prav blizu je bil glas.

Izza Kačjega hriba je pogledal ščip, tiha srebrnina se je razlila nad Strugo. Počasi je udarjalo uro, dolgo so plahutali udarci nad dolino, dokler se niso spojili v pridušeni šum lesketajoče se vode.

Peter je omahnil na postelj. V izbo je sijala luna. Lahen veter je zagibal veje pred hišo. V dolini je zapel petelin — enkrat, dvakrat in utihnil, kakor bi spoznal, da je še dolgo do zore.

Peter je vstal, oblečen v srajčico. Od vode ga je klical. Drobna postavica je bila na klancu med hišami na kamenitem potu. Ni zalajal pes, kakor da ni čul koraka tik sebe.

Otrok je stopal po produ. Zagazil je v vodo. — Zašumela je in zavalovala. Počasi je globlje in globlje pogrezal korak v božajočo hladino. Pol Kačjega hriba se je senčilo v reki in luna je bila v njej, kakor bi se ogledovala v zrcalu. — Peter je brodil više, pripognjen v pasu, roke potopljene v vodo in iskal.

»Beli kamenček, kamenček...« ga je obkrožal šepet. Voda se je poglabljala, že mu je segala v pas. Valovi so se zaganjali vanj. — Za-zeblo ga je. Zakrilil je z rokami, kakor da išče odeje, roke pa so se mu ugreznile v vodo in curek mu je pljusnil v obraz.

Zavedel se je. — Nad Kačjim hribom je visela luna in on je stal sredi vode. Tik pred obrazom so se mu zalesketale strašne oči.

»Mati!...« Divje je planil klic v tišino, zaječal nekje in se vrnil. Petru je segala voda do prsi. Šumeč se je zagnal val. Izpodneslo ga je, peneči vrtinec ga je vzel s seboj. Za trenutek je utihnila voda, ročice so se dvignile nad gladino in že jih je pogoltnilo valovje...

Luna je lezla za Kačji hrib. Sence so se iztezale in ginile v sivi mrak. Na vasi je zapel petelin v prebujačoče se jutro.

Noč je bežala med debli Kačjega hriba in odnesla skrivnost s seboj...

Begunec.

*Kaj, deček, se mi žalostiš,
kaj solza ti oko zaliva?*

*Veliko, zdi se mi, trpiš,
povej, kaj ti srce razriva?*

*»Vprašalec ti sočutni moj,
zares je moja bol velika,
todà ozir imej z menoju,
če bo le medla moja slika!*

*Jaz nisem tu pri vas doma,
domá v goriški sem deželi,
tam zadovoljnega srca
vsi s starši, s svojci smo živeli...*

*Pa vdrl je neprijatelj ljut
v Gorico leno, solnčnojasno
in kakor nekdaj Turek krut,
uničil nam domovje krasno.*

*V pregnanstvo starsé je odgnal,
sirotek z begom sem se rešil;
kako li ne bi žaloval,
kdo naj uspešno bi me tešil?*

*Po vsem Goriškem pa takrat
zaóri pesem gromovita:*

*Živi naj Srb, Sloven, Hrvat —
trojica hrabra, zmagovíta!*

*Zasužnen je goriški rod,
zaštra naša govorica,
tuj jezik čuje se povsod
in izgubljena je Gorica!*

*In vendar, le enkrat samó
rad zrl bi domovino sveto,
pokleknil ginjen na zemljó
in molil zanjo bi prevneto!*

*Pač ste usmiljeni ljudje
begunca me lepo sprejeli,
a da mi vendar je gorjé,
gotovo boste vsi umeli!...*

*Predragi deček, ne žaluj,
zaupaj v Stvarnika mogočnost,
ker ljubiš domovino, čuj:
Bog dal bo lepšo ji bodočnost!*

*Vsi bratje ujedinjeni,
vsi za pravico bodo vstali,
za sveto stvar prešinjeni,
sovraga bodo v beg pognali!*

Janko Leban.

Materi v spomin.

*Iskal sem v belih dneh te, v mesečnih nočeh
in v kelihih cvetic iskal sem te, o mati,
na rosah, ki jih pije jutra zor,
in v ptičjem zboru, ki mu poje hvalo;
iskal sem v blesku te oči,
ki slast užiga jih in sreča,
v prirode tajnah, v morja globočinah,
v neba višinah, v vetra šepetanju;
iskal sem v črnih te nočeh
in v joku vetra in v divjanju
razpenjenih morja valov;
iskal te v solzi žalosti, trpljenja,
po temnih lesih, po planjavah,
po divjih te iskal puščavah;
v oblačnih dneh, brezvezdnatih nočeh,
kjer bolnim srcem bilo ni uteh —
iskal sem te, ker si povsod —
a našel ne. — — —*

*In glej, pogledal v svoje sem srce —
tam našel sem te, mati, ljuba mati,
tam sveti večno tvoje se ime,
o matil! —*

Andrej Rapè.

Nevenki v spomin.

(16. I. 1925, † 11. XII. 1927.)*

*Kam, Nevenka, se tvoja je izlila pot,
zakaj si, zlato dete, šlo odtod?
Povsod te išče staršev hrepenenje,
kjer tvoje se smehljalo je življenje.*

*Nagnila glavico si kodrolaso
kot v prvi slani nežni cvet,
zaprla očke si zvedave,
kot razočarana že v zori let.*

*Med svečami kot tihi sen
obrazek tvoj se je belil,
odnesli so te s cvetjem,
a domek tvoj prerani
je snežec prvo noč zakril.*

*In vedno iščejo te majčice oči,
kjer te vodila je stezica bela,
kjer si kot ptičica žgolela,*

*a končno trudna misel obstoji
ob gredi, kjer že leto dni
ti vedno sveži cvet drhti.*

Nevenka:

*»Zakaj se mamica solzi,
zakaj po meni očka toži,
saj tu je bolje kakor tam,
kjer trn preži ob vsaki roži.*

*Molčimo v grobu večen molk —
a v njem je božji mir,
ta mir je blažen, ker je večen —
in v njem je stalne sreče vir ...*

*Naj vama bo na mene misel le vesela,
ko drug za drugim bosta onemela,
z odprtimi ročicami — kot nekdaj v hiši —
bom vaju v večnosti sprejela...«*

Marija Lamutova.

Praznik ujedinjenja.

Besede A. Debeljaka.

*Lahno in gibčno.**Uglasbil Ferdo Juváneč, 1928.*

1. *mf*
 2.
 3. *mf*

Da - nes se zbi - ra v ve - se - lju dru - ži - na, zdru - že - nja zo - pet ob -
 ha - ja se god. Zbra - ni so star - ši in mla - dih mno - ži - na,
 zgla - ša od vsa - ke - ga kra - ja se rod. Da - nes ob - nav - lja - mo
 v svo - jih po - men - kih mno - ge spo - mi - ne pre - tek - lih u - sod,
 dni se spo - mi - nja - mo bla - gih in gren - k' h, na - da v bodočnost pa

narašč.

kli - je pov-sod. „Ži - ve - la“ v ve-ke dru - ži - na sla - ven - ska,

odločno

Ju - go - slo - ven je sam se - bi go-spod! „Ži - ve - la!“ vzklika - ta

mo - ški in žen - ska, „Ži - vi!“ raz - le - ga iz ko - ta se v kot.

malo počasneje

mp

Me - ni pa tu - ga na du - šo je le - gla: kje si, Go - ri - ca, oj,

mf

kakor v začetku

kje, Ko - ro-tan? Vi - dva da sko - raj bi v ro - ke si se - gla

mf

in pri - ko - ra - ka - la zdru - žno na plan. Ka - kor ne - ve - sta in

že - nin med sva - ti slav - lje - na bo - sta med na - mi vsek - dar!

f

Pri - di - ta! Mor - da med rod - ni - mi bra - ti va - ju po - zdra - vi že

Bol - gar, _____

stri - ček Bol - gar, Bol - gar, va - ju po - zdra - vi že stri - ček Bol - gar.

f

Zastavica v podobah.

Sestavil in v les vrezal Fr. Rojec.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev zastavice v podobah v 2. štev.

*In zadnji glasi ti mi bojo:
Bog čuvaj domovino mojo!*

KOTIČEK GOSPODA DOROPOLJSKEGA

Cenjeni g. Doropoljski!

Z velikim veseljem čitam list »Zvonček«, ki sem nanj naročena drugo leto. Marljivo čitam vsak zvezek. Dobivam ga v šoli od gdč. Cilke Trobejeve, ki je tako dobra. V šolo hodim tako rada. Lani sem imela v izpričevalu same 5, letos pa še ne vem, kako bo. Upam, da bom imela tudi letos same 5, če pa ne, pa najbrž dobro izpričevalo. Zdaj pa končujem svoje prvo pismo s prošnjo, da bi tudi mene dali med kotičkarje.

Pozdravlja Vas Vam vdana

Vladimira L a n g u s o v a ,
učenka osnovne šole v Šoštanju.

Odgovor:

Ljuba Vladimira!

Želim, da dobiš tudi letos v izpričevalo same petke. Če pa kje izpodleti, boš pač ocenjena po zaslужenju, ker Ti da dobra gospodična učiteljica red, kakršnega zasluga žita Tvoje znanje in Tvoja spretnost. Največnejša ocenjevalka vsega našega dejanja in nehanja je — pravičnost!

Cenjeni g. Doropoljski!

Tudi jaz bi Vam rad pisal. »Zvonček« si naročam že šesto leto. Ugaja mi povest »Zlate«.

Tudi rad prebiram pisemca Vaših kotičkarjev. Prosim, naredite tudi za mene prostorček v svojem listu! Prihodnjic Vam pišem kaj več.

Srčno Vas pozdravlja

Franjo Planinc,
Gaberje pri Celju.

Odgovor:

Ljubi Franjo!

Razmagnili smo stene kotičkove, samo da tudi Ti smuknil vanj. Sedaj se pa dobro

drži na tem prostorčku! Vedrega lica čebljaj in se razgovarjaj s svojimi mladimi prijatelji!

Velecenjeni g. Doropoljski!

Danes se oglašam v Vašem cenjenem kotičku tretjič. Prejšnji pismi sem Vam pisal predlanskim, toda, žal, videl nisem nobenega v Vašem kotičku.

Sedaj hodim v II. b razred državne realne gimnazije v Celju. Učim se prav pridno. Najljubši predmeti so mi zemljepis, zgodovina in prirodopis.

V današnjem pismu Vam posiljam rešeno zastavico iz prve številke letošnjega letnika, ki je na drugem mestu. Pa drugič kaj več!

Presrčno Vas pozdravlja
Văš

Vladislav Žnidarič.

Odgovor:

Ljubi Vladislav!

Pregovor pravi, da gre v tretje rado. Dvakrat je šlo Tvoje pismo po rakovi poti, t. j. od mene stran, šeče tretje je priromalo v prave roke in iz njih v kotiček, kjer ga danes vidiš črno na belem. Tako hojo bi lahko imenovali tudi polževo. Zakaj, to veš sam.

Velecenjeni gospod Doropoljski!

»Zvonček« imam tako rada, kjer je vedno toliko lepih pravljic za čitatelje. Sedaj sem začela hoditi v prvi razred h gospé Humekovi. Ona je tako dobra in blaga, da se bom gotovo kmalu navadila čitati Vaše pesemce, ker sedaj moram prositi mamico ali pa tetu, da mi čita ena ali druga.

Tukaj imam prijateljico Ninico, ki tudi rada posluša povestice v »Zvončku«. Rekla je, da bo prosila mamico, da ji naroči »Zvonček«.

Danes Vam pišem prvič. V bodoče pa Vam sporočim večkrat kaj iz Maribora.

Prav lepo Vas pozdravlja

Majda Ivančičeva
v Mariboru.

Odgovor:

Ljuba Majdka!

Poča si zlog za zlogom boš prečiščala ta odgovor, ki Ti naj poeve, da smo Te sprejeли v velik krog naših ljubih kostičkarjev. Dobro nam došla! Tu di Ni ničo pozdravi!

Gospod Doropoljski!

Pišem Vam kratko pisemce. — Hodim v tretji razred v Senovem. — Zdaj znam že mnogo: računati, pisati, čitati itd. — »Zvonček« je najlepša knjiga zame. Tudi jaz ga čitam. — Ali bodo drugo leto tudi lepe povesti v »Zvončku«? Po počitnicah pojdem v četrti razred osnovne šole.

Moj oče je nadpaznik pri rudniku.

Zvonimir Sadár,
Senovo.

Odgovor:

Ljubi Zvonimir!

Kakšne povesti bodo prihodnje leto v »Zvončku«, tega danes še ne vem, a toliko Ti lahko povem že sedaj, da bo dovolj zabave, razvedrila, pouka in vsega drugega, kar bo tešilo radovednost naših prijateljev.

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Ne zamerite, da se nisem prej oglasil, nisem še namreč dolgo naročen na Vaš cenjeni list.

Obiskujem III. razr. mešanske šole v Mežici. V naši šoli jih je tako malo, ki bi bili naročeni na »Zvonček«. Zato jih navorjam, da naj si ga naroče, ker v njem dobé mnogo zanimivega.

Ker Vam pišem prvič in me »Zvonček« jako zanima, želim, da bi bilo tudi moje pisemce v njem.

Iskreno Vas pozdravlja

Joško Tacol.

Odgovor:

Ljubi Joško!

V Mežici na meščanski šoli — to je pa že visoka stopnja učenosti! Le dobro se drži na tej višini, pa še vedno više se pospenjav, da boš korenjak po zdravju telesa in duše, našega naroda zavedni sin, ki mu rast in moč poganja iz slovenskih korenin!

KOTIČKOV ZABAVNIK.

Rešitev zagonetnega kvadrata v 2. štev.

A	P	R	I	L
P	R	O	S	O
R	O	V	K	A
I	S	K	E	R
L	O	A	R	A

Rekla je, da je rekla...

Anka je rekla, da je rekla Barbka, kako je rekla Cilka, da bo rekla Črtki, kako je rekla Darinki, da je rekla Ema, da je rekla Francki, kako bo rekla Gojki, da je rekla Helena, kako je rekla Ivanka, da je rekla Janja, kako je rekla Karli, da bo rekla Ljubici, kako je rekla Minki, da bo rekla Nevenki, kako bo rekla Olgji, da je rekla Pavli, da bo rekla Rozalki, kako je rekla Silvi, da je rekla Špela, kako je rekla Tončka, da bo rekla Urški, da je rekla Vida, kako bo rekla Zorka, da je rekla Živka, kako je rekla Anka, Barbka, Cilka, Črtka, Darinka, Ema, Francka, Gojka, Helena, Ivanka, Janja, Karla, Ljubica, Minka, Nevenka, Olga, Pavla, Rozalka, Silva, Špela, Tončka, Urška, Vida, Zorka in Živka, da ni Anka vse do Živke in v obratnem redu Živka vse do Anke rekla ničesar...

„Zvonček“, XX. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXI. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXII. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXV. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXVI. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
Letnikov, ki niso tu navedeni, ni več v zalogi

In zadnji glasi ti mi bojo:
Bog čuvaj domovino mojo!

KUPUJTE IN ČITAJTE
**MLADINSKE
SPISE**

◀ KI JIH IZDAJA ▶

**DRUŠTVO ZA ZGRADBO UČITELJ-
SKEGA DOMA V LJUBLJANI**

Zahtevajte cenike, kijih dobite brezplačno
NAROČILA SPREJEMA IN TOČNO IZVRŠUJE

**KNJIGARNA
UČITELJSKE TISKARNE**
V LJUBLJANI, Frančiškanska ulica št. 6

MLADINI PRIPOROČAMO NASTOPNE KNJIGE PO ZNIŽANIH CENAH:

- Baukart: *Marko Senjanin, slovenski Robinson*, Vez. Din 12.—.
- Dimnik: *Kralj Peter I.* Vez. Din 18.—.
- Dimnik: *Kralj Aleksander I.* Vez. Din 30.—.
- Erjavec: *Afriške narodne pripovedke*, Vez. Din 20.—.
- Erjavec: *Kitajske narodne pripovedke*, Vez. Din 20.—.
- Erjavec: *Srbske narodne pripovedke*, Vez. Din 22.—.
- Erjavec-Flere: *Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino*, Vez. Din 40.—.
- Erjavec-Flere: *Fran Levstik, izbrani spisi za mladino*, Broš. Din 18.—, vez. Din 26.—.
- Erjavec-Flere: *Matija Valjavec, izbrani spisi za mladino*, Vez. Din 36.—.
- Erjavec-Flere: *Josip Stritar, izbrani spisi za mladino*, Vez. Din 46.—.
- Erjavec-Flere: *Simon Jenko, izbrani spisi za mladino*, Vez. Din 28.—.
- Erjavec-Flere: *A. M. Slomšek, izbrani spisi za mladino*, Vez. Din 40.—.
- Erjavec-Flere: *J. Kersnik, izbrani spisi za mladino*, Vez. Din 46.—.
- Ewald-Holeček: *Mati narava pripoveduje*, Vez. Din 26.—.
- Ewald-Holeček: *Tiho jezero in druge povedsti*, Vez. Din 26.—.
- Flere: *Babica pripoveduje*, Vez. Din 10.—.
- Flere: *Slike iz živalstva*, Vez. Din 24.—.
- Flere: *Pripovedne slovenske narodne pesmi*, Vez. Din 24.—.
- Gangl: *Zbrani spisi*, II., V. in VI. zv. vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zv. vez. Din 18.—, eleg. vez. Din 20.—. (Ostali zvezki so v II. natisku.)
- T. Gaspari in P. Košir: *Sijaj, sijaj, solncecel* (Zbirka koroških pesevk.) Din 8.—.
- Karafiat Jan - Dr. Bradač: *Kresnici*, Vez. Din 18.—.
- Manica Komanova: *Narodne pravljice in legende*, Din 16.—.
- Korban: *Vitomilova železnica*, Vez. Din 14.—.
- Kosem: *Ej prijateljčki*, Vez. Din 14.—.
- Lah: *Češke pravljice*, Vez. Din 12.—.
- Mišjakov Julček: *Zbrani spisi*, VI. zvez. (Drugi zvezki so razprodani), Vez. Din 10.—.
- Möderndorfer Vinko: *Narodne pripovedke iz Mežiške doline*, Eleg. vezano Din 24.—.
- B. Račič: *Belokranjske otroške pesmi*, Vez. Din 8.—.
- Rape: *Mladini*, II., III., IV., V., VI. zvezek, Vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zvezek Din 12.—, VIII. zvezek Din 15.—.
- Rape: *Tisoč in ena noč*, Vez. Din 28.—.
- Ribičič: *Vsem dobrim*, Vez. Din 10.—.
- V. Říha-Karel Přibil: *Povest o svatbi kralja Jana*, Vez. Din 16.—.
- Robida: *Da ste mi zdravi, dragi otroci!* Broš. Din 3.—.
- Šilih: *Nekoč je bilo jezero*, Vez. Din 24.—.
- Tille-Přibil: *V kraljestvu sanj*, Broš. Din 6.—.
- Trošt: *Moja setev*, I. in II. à Din 10.—.
- Waštetova: *Mejaši, povest iz davnih dni*, Vez. Din 24.—.
- Zbašnik: *Drobne pesmi*, Vez. Din 8.—.

VSE TE KNJIGE KAKOR TUDI KNJIGE DRUGIH

ZALOŽB SE DOBE V

**KNJIGARNI
UČITELJSKE TIŠKARNE**

V LJUBLJANI

Frančiškanska ulica št. 6.

